

Číslo materiálu: VY 32 INOVACE 8/02

Název materiálu: Brněnské pověsti (2. tajenka)

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.1486

Zpracovala: Mgr. Alena Přikrylová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ANOTACE

Škola: Základní škola Brno, Jana Babáka 1

Vypracovala: Mgr. Alena Přikrylová

Období vzniku materiálu: 2011

Číslo materiálu: VY 32 INOVACE 8/02

Vzdělávací oblast: NAŠE OBEC – MĚSTO, BRNĚNSKÉ POVĚSTI

Předmět: NÁŠ SVĚT

Ročník: třetí

Klíčová slova: drak, tovaryš, vápno, zlaťák, pytel

Předpokládané cíle vedoucí ke klíčovým kompetencím:

- kompetence k učení - seznámení s brněnskou pověstí, zopakování a procvičení učiva,
- kompetence k řešení problémů - dramatické ztvárnění děje pověsti, vytvoření rekvizit a kulis, odhalení tajenky, vytvoření hlavní osy příběhu,
- kompetence komunikativní - komunikace při skupinové a kooperativní práci, dramatizace pověsti,
- kompetence sociální a personální - ohled k zájmům a potřebám druhých, vytrvalost, silná vůle,
- kompetence občanské - znalost pověsti našeho města, života na malém městě sousedské a přátelské vztahy,
- kompetence pracovní - seznámení s téměř zaniklou profesí, dodržování vymezených pravidel, zodpovědný přístup k zadaným úkolům, objektivní ohodnocení výsledků své práce, vylštění tajenky - dokončení práce

Použité výukové metody: **aktivizující** - tajenka, **slovní** - práce s textem, vyprávění, rozhovor, **produkční** - tvorba kulís a komiksu, **inscenační** - dramatizace.

Předpokládané pomůcky: pracovní list, psací potřeby, výtvarné potřeby - papír, tužka, tuš, vodové barvy, lepidlo na tapety, lepenky, PC, scanner, fotoaparát, kamera, gymnastický kruh.

Popis prezentace materiálu: tajenka i další náměty by měly sloužit k obohacení výuky, doplnění a rozšíření učiva, vytvoření hlubšího vztahu k historii našeho města.

Způsob hodnocení: za splněný úkol - vylustění tajenky, přípravu osnovy, tvorby komiksu, kulís a dramatické ztvárnění - žák získává příslušné body v souladu se způsobem hodnocení v dané třídě.

Bibliografie:

Čapka, František, doc. PhDr. a Santlerová, Květoslava, PaedDr. *Procházka Brnem*, 2. vyd. Brno: Paleos, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-7204-107-X. Kapitola O brněnském drakovi, s. 57.

Jméno žáka:			
Třída:		Datum:	

Doplň tajenku. Otázky se týkají pověsti „O brněnském drakovi“.

1. Co nasypal řeznický tovaryš do pytle?
2. Z jakého materiálu byl pytel?
3. Co začalo vápno v drakově břiše, když se napil?
4. Dříve se učeň nazýval...
5. Kolik zlatáků dostane ten, kdo zabije brněnského draka?
6. Jak se jmenovala řeka, u které měl drak své doupě?

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

TAJENKA:

Jednou z dominant Brna je

--	--	--	--	--	--

O brněnském drakovi

Víte, co toho lidé napovídají, ale také se říká „na každém šprochu, pravdy trochu“.

Věřte nebo nevěřte, jednou se objevil v Brně veliký drak. Byla to příšera krvelačná. Žral kuřata, slepice, dokonce celou řadu jehňat zadával. Lidé se ho velmi báli. Sedláci přestali pracovat na poli, kupci se obloukem městu vyhli, ženy nemohly jít na trh. Zejména Líšňačky litovaly, že nemohou nakupovat a prodávat a pěkně od plíc nadávaly.

Radní se těchto žen báli víc než draka a počali si lámat hlavu, jak se draka nejrychleji zbavit. Po mnoha tahačích dostal jeden z nich nápad.

„Necháme vyhlásit, že kdo draka zabije, dostane sto zlatáků.“

Dlouho se však nikdo nenašel, kdo by s drakem bojoval. Až jednoho dne se přihlásil řeznický tovaryš, kterému se odměna zalíbila. Protože měl nejenom svaly, ale i zdravý rozum, věděl, že jen síla na takového protivníka nestačí. „Dejte mi kůži z vola a pytel vápna a já draka zabiju.“

Radní se sice divili, k čemu že potřebuje tyto věci, ale přání vyhověli.

Řezník zašil nehašené vápno do kůže a takto umně zhotovený pytel schoval do trávy. Sám si vylezl na vysoký strom u řeky Svitavy, kde měl drak svoje doupě. Nečekal dlouho, když se ozvalo hrozné funění a rachot. Drak ucítil volskou kůži a dostal hlad. Rozhlédl se po své kořisti a pod stromem uviděl pytel vápna. Vrhel se na něj a celý ho sežral. Po takovém obědě dostal velkou žízeň. Doplazil se k řece a pořádně se napil vody. Vápno se mu v břiše začalo hasit. Drak sebou mlátil, kroutil se a řval bolestí.

Řezník, když uviděl tu hrůzu, dlouho se neodvážil se stromu slézt. Teprve až drakovi břicho prasklo, šel se přesvědčit, že je opravdu mrtvý.

Ráno přiběhli lidé a děkovali svému zachránci. Draka naložili na vůz a slavnostně ho odvezli do města. Tady byl vycpán a pověšen do průjezdu hlavní brány. Teprve později byl přenesen do průjezdu staré radnice, která byla postavena z peněz vzkvétajícího obchodu a řemesel.

Pravděpodobně tomu bylo jinak.

V roce 1608 dostal tento exotický dárek král Matyáš od tureckého poselstva, a protože si s ním nevěděl rady, velkomyslně ho věnoval městu u příležitosti jeho volby moravským markrabím. Mnozí z nás však věří raději pověsti, kde zvítězila chytrost nad silou.

Další úkoly:

- dramatizace pověsti
- tvorba komiksu
- kaširovaný drak

Opravný list

1. Co nasypal řeznický tovaryš do pytle? VÁPNO
2. Z jakého materiálu byl pytel? Z VOLSKE KŮŽE
3. Co začalo vápno v drakově břiše, když se napil? HASIT
4. Dříve se učeň nazýval... TOVARYŠ
5. Kolik zlaťáků dostane ten, kdo zabije brněnského draka? STO
6. Jak se jmenovala řeka, u které měl drak své doupě? SVITAVA

1.			V	Á	P	N	O
2.		K	Ů	Ž	E		
3.	H	A	S	I	T		
4.	T	O	V	A	R	Y	Š
5.			S	T	O		
6.	S	V	I	T	A	V	A

TAJENKA:

Jednou z dominant Brna je PETROV.

METODIKA

- Přečteme si text brněnské pověsti „Brněnské kolo“.
- Vyluštíme tajenku, kde bude odhalena jedna z dominant města Brna.
- Pověst děti nejprve vypráví vlastními slovy, následuje dramatizace pověsti ve skupinách.
- V rámci výtvarné výchovy a pracovních činností vytvoří technikou kašírování potřebné rekvizity a kulisy.
- V českém jazyce připraví osnovu děje.
- Ztvární děj pověsti pomocí komiksu - kresba, malba.
- Práce s digitální technikou - obrázky naskenují a doplní textem - vytvoří „komiksové bubliny“ (práce například ve Wordu - vložení - tvary -, „bublina“) vytváří komiks.
- Připraví vernisáž svých prací, doplněnou divadelním představením na téma „Brněnský drak“.
- Průběh vernisáže zaznamenají fotograficky, vytvoří digitální obrazový záznam.
- Vytvoří prezentaci své práce, kterou následně umístí na webové stránky žáků třetí třídy.